

**Beoordelingscriteria en verplichte literatuur en/of hulpmiddelen –
studiejaar 2026/2027**

**behorende bij de leeruitkomsten van de
Tweedegraads Bacheloropleiding Aardrijkskunde Academie Educatie
VOLTIJD**

HAN University of Applied Sciences

Inhoudsopgave

PAGEREF _Toc157770220 \h

.....	1
VOLTIJD	4
1 Cursus Demografie	4
1.1 Beoordelingscriteria Demografie	4
2 Cursus Arm en Rijk	5
2.1 Beoordelingscriteria Arm en Rijk LUK	5
3.1 Beoordelingscriteria Weer en Klimaat LUK	5
4 Cursus Economische geografie en de EU	6
4.1 Beoordelingscriteria Economische geografie LUK	6
5 Cursus Geologie en Geomorfologie	7
5.1 Beoordelingscriteria Geologie en Geomorfologie LUK	7
6 Cursus Oriëntatie op geografisch onderwijs	8
6.1 Beoordelingscriteria Oriëntatie op geografisch onderwijs LUK	8
7 Cursus Leren in verschillende geografische contexten	10
7.1 Beoordelingscriteria Leren in verschillende geografische contexten LUK	10
1 Cursus Ondergrond van Nederland	11
1.1 Beoordelingscriteria Ondergrond van Nederland	11
2 Cursus Ruimtelijke inrichting	12
2.1 Beoordelingscriteria Ruimtelijke inrichting LUK	12
3 Cursus Energie en Water	12
3.1 Beoordelingscriteria Energie en Water LUK	12
4 Mens en Maatschappij en Burgerschap	13
4.1 Beoordelingscriteria Mens en Maatschappij en Burgerschap LUK	13
5 Cursus Cultuurlandschappen	14
5.1 Beoordelingscriteria Cultuurlandschappen LUK	14
6 Globalisering en Politieke Geografie	14
6.1 Beoordelingscriteria Globalisering en Politieke Geografie LUK	14
7 Veldwerken	15
7.1 Beoordelingscriteria Veldwerken LUK	15
8 Vakdidactische geografische werkvormen 1	18
8.1 Beoordelingscriteria Vakdidactische geografische werkvormen 1 LUK	18
9 Vakdidactische geografische werkvormen 2	18
9.1 Beoordelingscriteria Vakdidactische geografische werkvormen 2 LUK	18

10 Culturele geografie en toerisme	20
10.1 Beoordelingscriteria Culturele geografie en toerisme	20
11 Vakdidactische geografische werkvormen 3	20
11.1 Beoordelingscriteria Vakdidactische geografische werkvormen 3 LUK	20

1 Cursus Demografie

1.1 Beoordelingscriteria Demografie

Dimensies	Beoordelingscriteria
Kennis + inzicht	Je kunt Methoden om demografische gegevens te verzamelen en te presenteren, beschrijven en toepassen.
	Begrippen die van toepassing zijn op het thema migratie, beschrijven, herkennen en op de juiste manier toepassen.
	De ontwikkeling en verspreiding van de landbouw gedurende de Neolithische revolutie kunnen beschrijven, herkennen en verklaren.
	De relatie tussen demografische ontwikkeling, voedselproductie en bevolkingspolitiek na 1800 tot nu, beschrijven, herkennen en verklaren.
	Migratie naar en uit Nederland na 1948 beschrijven, herkennen en verklaren, en de gevolgen voor de bevolking in land van herkomst en bestemming benoemen en verklaren.
	Verklaringen van de verandering in bevolkingsgroei en vruchtbaarheidscijfers begrijpen en aantonen met behulp van interactieve grafieken van de website gapminder.
	De moderne migratie naar en uit Europa beschrijven, herkennen en verklaren en de gevolgen voor de bevolking in land van herkomst en bestemming benoemen en verklaren.
	Benoemen hoe besluitvorming binnen de EU verloopt en daar praktische voorbeelden van aangeven.
	Kritisch beoordelen wat voordelen en nadelen zijn van de Europese samenwerking ten aanzien van landbouw, monetair beleid, culturele eenwording, natuur en klimaat.
Verplichte literatuur en / of hulpmiddelen	- Haas, Hein de, (2023). <i>Hoe Migratie echt werkt</i>. Spectrum. - Rosling, H. (2018). <i>Feitenkennis</i>. Amsterdam: Spectrum. (ISBN: 9789000375202) - Pearce, F (2010). <i>Volksbeving</i>. Utrecht: Jan van Arkel. (ISBN: 9789062244973)

2 Cursus Arm en Rijk

2.1 Beoordelingscriteria Arm en Rijk LUK

Dimensies	Beoordelingscriteria
	De student:
Kennis en inzicht in het subdomein ontwikkelingsgeografie	Je duidt wat het voor een individu betekent om arm of rijk te zijn en hoe dit verschilt per context.
	Je toont aan dat je kennis en inzicht hebt in instrumenten die een indicator vormen voor uitspraken over welvaart en welzijn.
	Je kunt oorzaken en gevolgen van armoede op verschillende schaalniveaus en vanuit de verschillende dimensies verklaren met behulp van de geografische werkwijzen.
	Je toont aan dat je actuele kennis en inzicht hebt over verschillende visies op armoedebestrijding.
Verplichte literatuur en / of hulpmiddelen	Reader

3 Cursus Weer en Klimaat

3.1 Beoordelingscriteria Weer en Klimaat LUK

Dimensies	Beoordelingscriteria
	Je kan
Kennis + inzicht	... de energiebalans van de aarde beschrijven, herkennen en verklaren.
	... verschillen in luchttemperatuur beschrijven, herkennen en verklaren
	... de rol van water en waterdamp in de atmosfeer beschrijven, herkennen en verklaren.
	... de mondiale (lucht)circulatie beschrijven, herkennen en verklaren
	... verschillende weersystemen beschrijven, herkennen en verklaren.
	... verschillende klimaten beschrijven en aan de hand van het klimaatsysteem van Köppen classificeren.
Verplichte literatuur en / of hulpmiddelen	• Strahler, A. (2013). <i>Introducing Physical Geography</i>. (6^e ed.) Hoboken: John Wiley & Sons, Inc. (ISBN: 9781118396209) Ook als pdf verkrijgbaar.

4 Cursus Economische geografie en de EU

4.1 Beoordelingscriteria Economische geografie LUK

Dimensies	Beoordelingscriteria
	Je kunt
Kennis en inzicht in het subdomein economische geografie	Klassieke wetenschappelijke theorieën, concepten en begrippen betreffende economische geografie begrijpen en gebruiken om de ongelijke spreiding van economische activiteiten te verklaren;
	Neo-Klassieke locatietheorieën, concepten en begrippen betreffende economische geografie begrijpen en gebruiken om de ongelijke spreiding van economische activiteiten te verklaren;
	De wederzijdse relatie tussen locatiekeuzes van bedrijven en de gevolgen hiervan voor de ruimtelijke inrichting van een regio beschrijven en verklaren;
	Moderne theorieën over economische groei en locatiekeuze toepassen op transport en distributiepatronen;
	De toenemende invloed herkennen van distributienetwerken op ruimtelijke inrichting van steden, regio's en landen;
	Wereldwijde veranderingen vanuit globaliseringsprocessen op kapitaalstromen, locatiekeuzes en distributieprocessen beschrijven en verklaren;
	Met behulp van de gedragstheorie van Pred uitleggen waarom mensen niet altijd handelen als homo economicus en andere keuzes maken dan volgens de theorie optimaal is.
Kennis en inzicht over ontstaan en besluitvorming binnen de EU	De achtergrond en totstandkoming van de Europese monetaire unie en Euro samengevat beschrijven;
	Je kunt beschrijven hoe besluitvorming binnen de EU plaats vindt en wat de rol van Europese Raad, Europees Parlement en Europese Commissie hierin is;
Kennis en inzicht van een drietal beleidsgebieden van de EU	Je kunt de achtergrond en totstandkoming van de Europese monetaire unie en Euro samengevat beschrijven;
	De geschiedenis van het gemeenschappelijk landbouwbeleid tot aan het heden beschrijven
	Je kunt het klimaatbeleid van de EU beschrijven;
Kritisch beschouwen	Een aantal voordelen en nadelen van de Euro en de monetaire unie voor burgers en bedrijven benoemen en verklaren;
	De geschiedenis van het gemeenschappelijk landbouwbeleid tot aan het heden beschrijven;
	Economische gevolgen voor burgers en bedrijven van het GLB in Europa beschrijven;
	Ruimtelijke gevolgen voor het landschap en de natuur van het GLB in Europa beschrijven;
	Economische gevolgen voor burgers en bedrijven van het klimaatbeleid in Europa beschrijven;
	Ruimtelijke gevolgen voor het landschap en de natuur van het klimaatbeleid in Europa beschrijven;
Verplichte literatuur en / of hulpmiddelen	Atzema, O. & Lambooy, J. (2012). <i>Ruimtelijke economische dynamiek: Kijk op bedrijfslocatie en regionale ontwikkeling</i> (3^e druk). Bussum: Coutinho. (ISBN: 9789046900567)

	• Knox, P.L. & Marston, A.M. (2016). <i>Human geography: Places and regions in global context</i> (7th revised ed.). New Jersey: Pearson Prentice Hall. (ISBN: 9781292109473) • Pater, B. de & Paul, L. (2021). <i>Europa: een geografische verkenning</i>. Utrecht: Perspectief Uitgevers (ISBN: 9789491269233). Via docent.
--	---

5 Cursus Geologie en Geomorfologie

5.1 Beoordelingscriteria Geologie en Geomorfologie LUK

Dimensies	Beoordelingscriteria
	Je kan
Kennis + inzicht	de geologische opbouw van de aarde en de oorzaken voor platentektoniek beschrijven, herkennen en verklaren.
	de endogene processen en verschijnselen die voorkomen bij platentektoniek, waaronder vulkanisme en aardbevingen, beschrijven, herkennen, verklaren en verbinden met diverse landschapsvormen.
	de verschillende exogene krachten die inwerken op het aardoppervlak en de daardoor optredende landschapsvormende processen herkennen, beschrijven en verklaren.
Verplichte literatuur en / of hulpmiddelen	• Knox, P.L. & Marston, A.M. (2016). <i>Human geography: Places and regions in global context</i> (7th revised ed.). New Jersey: Pearson Prentice Hall. (ISBN: 9781292109473)

6 Cursus Oriëntatie op geografisch onderwijs

6.1 Beoordelingscriteria Oriëntatie op geografisch onderwijs LUK

Dimensies	Beoordelingscriteria
	Je kan
Kenniss + inzicht	de opbouw van het curriculum van aardrijkskunde en de bijbehorende kaders binnen het basis- en middelbaar onderwijs beschrijven.
	de rol van het concept Geografisch Besef en de onderdelen ervan in het curriculum van de schoolaardrijkskunde beschrijven, herkennen en verklaren.
vormgeven, uitvoeren en kritisch evalueren	de twaalf bouwstenen voor effectieve didactiek beschrijven, herkennen en toepassen in lessituaties of simulaties daarvan.
	Je eigen handelen als lerende koppelen aan de ontwikkeling tot docent aardrijkskunde.
	met behulp van een analysemodel inzicht verwerven in de opbouw van een lesmethode, inclusief de verschillende kennissoorten, met als doel eigen leskeuzes te verantwoorden.
	Je benoemt hoe je eigen kennisniveau binnen het thema Weer en Klimaat zich verhoudt tot het niveau van het VMBO-eindexamen en je kunt een onderbouwde mening vormen over de keuzes die in bijbehorende lesmethoden voor leerlingen zijn gemaakt.
Oriëntatie in de ruimte	
	Uitleggen hoe het geografisch coördinatensysteem is opgebouwd en hoe zich dit verhoudt tot andere coördinatensystemen .
	De gebruiksmogelijkheden en beperkingen van verschillende kaartprojecties uitleggen en aangeven op welke manieren de wereldbol geprojecteerd kan worden op het platte vlak.
	Beschrijven hoe mensen zich in de ruimte kunnen oriënteren.
Kaarten en kaartvaardigheden	<i>(Cartografie - Algemeen)</i> Uitleggen wat de relatie is tussen kaartproductie, kaartinterpretatie en de opbouw van geografische kennis.
	<i>(Cartografie – Kaartproductie)</i> - Benoemen uit welke onderdelen een goede kaart bestaat. - Belangrijke cartografische keuzes herkennen en uitleggen wat de gevolgen zijn voor de kaart. - Uitleggen wat er binnen de cartografie bedoeld wordt met normaliseren, generaliseren en classificeren. - Verschillende soorten kaarten herkennen en benoemen. - Uitleggen op welke manier kaarten beïnvloed worden door de gebruikte kaartprojectie en wat de gevolgen hiervan zijn op de opbouw van het geografische wereldbeeld. - De kennis over selecteren, interpreteren en produceren van een kaart toepassen op een zelfgemaakte cartogram op basis van een geografische vraag en werkwijze.
Geografische werkwijzen en geografisch denken	<i>Je kan:</i> <i>(Geografische analysemodel)</i> Beschrijven uit welke onderdelen het geografisch analysemodel bestaat en uitleggen wat de functie ervan is.

	• Uitleggen dat de geografische werkwijzen kunnen worden beschouwd als een onderdeel van het analysekader wat door het geografische analyse model wordt geboden • Het stappenplan van de geografische werkwijzen kennen, kunnen beschrijven en uitleggen, kunnen toepassen bij het beantwoorden van geografische vragen: • Geografische werkwijzen herkennen en toepassen bij het formuleren en beantwoorden van geografische vragen. • Uitleggen wat het doel van de geografische werkwijzen is binnen de manier waarop Aardrijkskunde aan de ontwikkeling van het geografisch besef van leerlingen werkt. • De volgende typen geografisch vragen herkennen en kunnen formuleren: beschrijvende vragen, verklarende vragen, voorspellende vragen, waarderende vragen, vragen gericht op het maken van keuzes en het oplossen van problemen. • De keuze voor een (set van) werkwijze (n) kunnen verantwoorden bij de beantwoording van een (geografische) vraag. • Zelf een set van geografische vragen over één onderwerp formuleren. • Je past de zes geografische werkwijzen toe op het wereldvoedselvraagstuk binnen het thema Arm & Rijk. • Je legt uit wat het effect is op leerlingen van opdrachten die aansluiten bij doelstellingen aansluitend bij inleven, ervaren en visualiseren binnen het thema Arm & Rijk.
Verplichte literatuur en / of hulpmiddelen	• Surma, T., Vanhoyweghen, K., Sluijsmans, D., Camp, G., Kirschner, P. (2019). <i>Wijze lessen: Twaalf bouwstenen voor effectieve didactiek</i> (2^e druk). Meppel: Ten Brink uitgevers. (ISBN: 9789077866528) (ook als pdf te downloaden via https://www.ou.nl/web/wijze-lessen)

7 Cursus Leren in verschillende geografische contexten

7.1 Beoordelingscriteria Leren in verschillende geografische contexten LUK

Dimensies	Beoordelingscriteria
	Je kan
Regionaal veldwerk beeldvorming	een onderbouwd antwoord formuleren op de vraag welke rol de regio vervult binnen het vak aardrijkskunde en dat koppelen aan een thematische benadering.
	het ontstaan van verschillen in beeldvorming over gebieden en de processen die daarbij een rol spelen beschrijven, herkennen en verklaren.
	vanuit verschillende perspectieven een regio verkennen en op basis van een eigen onderzoek verdiepen in een vraagstuk binnen de regio.
	de uitkomsten van het onderzoek verwerken in een documentaire.
	inzichtelijk maken op welke manier de inhoud behorend bij de dit subdomein aan bod komen in de praktijk en dit kritisch evalueren.
Regionaal veldwerk Europese Unie (Brussel)	Je onderzoekt welk ruimtelijk effect de fysieke aanwezigheid en omgeving van de EU gebouwen hebben op de omringende wijken ten aanzien van economische ontwikkeling, infrastructuur en leefbaarheid
	Je onderzoekt hoe het Europese parlement de Europese burgers vertegenwoordigd en hoe zij de democratische processen binnen de Europese Unie controleren en borgen.
Gesteente herkenning in klaslokaal.	Je kan de meest voorkomende gesteenten herkennen op basis van hun belangrijkste kenmerken en de vorming ervan beschrijven.
Economische theorieën toepassen in de eigen leefomgeving	Je voert een analyse uit van het vraagstuk met praktijkgegevens en daarbij gebruik je minstens twee economische locatie theorieën.
	Je geeft een beargumenteerd antwoord op het vraagstuk
	Je gebruikt storymap in ARCGIS om de resultaten weer te geven.
	Je evalueert de waarde voor de eigen onderwijspraktijk.
Verplichte literatuur en / of hulpmiddelen	

Leerjaar 2

1 Cursus Ondergrond van Nederland

1.1 Beoordelingscriteria Ondergrond van Nederland

Dimensies	Beoordelingscriteria
	Je kunt
Kennis en inzicht	de verschillende geologische tijdsvakken benoemen, karakteriseren en in chronologische volgorde plaatsen.
	...de verschillende dateringsmethoden benoemen en de bijbehorende principes beschrijven.
	...verklaren waarom Nederland een tektonisch dalingsgebied is en in de geologische geschiedenis afwisselend deel uitmaakte van het land en de Noordzee.
	... verklaren waarom de gemiddelde mondiale temperatuur in het Tertiair is gedaald en er in het Pleistoceen glacialen en interglacialen konden ontstaan.
	... de vorming van rivierterrassen en de verlegging van de grote rivieren tijdens het Pleistoceen beschrijven, waarbij je deze processen koppelt aan glacio-isostasie.
	...de terreinvormen en de processen die tijdens het Saalien hebben geleid tot hun ontstaan benoemen. Voorbeelden hiervan zijn (overreden) stuwallen, glaciale bekkens, keileemplateaus, sands en ijssmeltwaterdalen.
	...de terreinvormen en de processen die tijdens het Weichselien hebben geleid tot hun ontstaan benoemen. Voorbeelden hiervan zijn dekzandruggen, dekzandvlaktes, asymmetrische smeltwaterdalen en pingoruïnes.
	...de terreinvormen en de processen die tijdens het Holoceen hebben geleid tot hun ontstaan benoemen. Voorbeelden hiervan zijn stroomgordels, oeverwallen, komgebieden, getijdebekkens, kwelders, strandwallen, duinen en hoog- en laagveengebieden.
Verplichte literatuur en / of hulpmiddelen	... beschrijven hoe de Nederlandse delta en kust zich gedurende het Holoceen hebben ontwikkeld.
	Vos P.H., Weerts, H., Bazelman, J., Hoogendoorn, B. & Meulen, M. van der (laatste druk). <i>Atlas van Nederland in het Holoceen: Landschap en bewoning vanaf de laatste ijstijd tot nu</i>. Amsterdam: Uitgeverij Bert Bakker (ISBN 9789044639117)

2 Cursus Ruimtelijke inrichting

2.1 Beoordelingscriteria Ruimtelijke inrichting LUK

Dimensies	Beoordelingscriteria
	Je kunt
Kennis	Je hebt aantoonbaar kennis over de wijze waarop de (publieke) ruimte wordt gemaakt en gebruikt in Nederlandse steden en internationale steden.
Toepassen kennis/inzichten	Je omschrijft passende voorbeelden van lesactiviteiten die leerlingen kennis over het thema ruimtelijke inrichting leren.
Transfer	Je legt kloppende en navolgbare verbanden tussen vakkennis en het werk als docent, je dagelijkse leven en/of de wetenschap.
Taal- en communicatievaardigheden	Je voert op begrijpelijke en professionele wijze een (interactief) en inhoudelijk gesprek op niveau over ruimtelijke inrichting.
Verplichte literatuur en / of hulpmiddelen	- Knox, P.L. & Marston, A.M. (2016). <i>Human geography: Places and regions in global context</i> (7th revised ed.). New Jersey: Pearson Prentice Hall. (ISBN: 9781292109473) - Hospers, G.J., Melik, R. van & Ernste, H. (red) (2015). <i>Visies op de stad</i>. Den Haag: Boom Lemma. (ISBN: 9789462365605)

3 Cursus Energie en Water

3.1 Beoordelingscriteria Energie en Water LUK

Dimensies	Beoordelingscriteria
	Je kunt
Kennis & inzicht in klimaatverandering en het mondiale energievraagstuk	Je kan uitleggen hoe het versterkte broeikaseffect werkt en dit koppelen aan het natuurlijke broeikaseffect en de Kleine IJstijd.
	Je kan uitleggen hoe de voorraden olie, gas en steenkool zijn gevormd tijdens verschillende geologische tijdsperioden.
	Je kan uitleggen waarom uranium geen fossiele brandstof is en beschrijven hoe er energie uit kan worden gewonnen.
	Je kan uitleggen welke vormen van hernieuwbare energie er zijn en in relatie tot duurzaamheid de voor- en nadelen van deze energieopwekking benoemen.
	Je kan uitleggen wat de recente geopolitieke ontwikkelingen zijn in relatie tot fossiele en hernieuwbare energiebronnen.
Kennis en inzicht in processen en begrippen die samenhangen met	Je kan uitleggen welke theorieën er zijn over de aanwezigheid van water op aarde, en haar unieke eigenschappen en verdeling op aarde beschrijven.
	Je kan beschrijven hoe het watermanagement in Nederland is georganiseerd, waarbij er speciale aandacht aan droogte en wateroverlast is.
	Je kan het concept virtueel water en het belang ervan uitleggen.

het duurzame beheer en gebruik van water.	Je kan verschillende casussen over wateroverlast en watertekort kunnen beschrijven, met aandacht voor zowel de algemene als de unieke kenmerken van elke casus.
	Je kan uitleggen wat oorzaken en gevolgen zijn voor watervervuiling, hoe water weer schoongemaakt kan worden, en met welk beleid we in Nederland te maken hebben als het gaat om watervervuiling.
	Je kan verschillende (geopolitieke) conflicten in relatie tot de beschikbaarheid en verdeling van water beschrijven.
Verplichte literatuur en / of hulpmiddelen	• Grit, R. (2022). <i>Wetenschap is geen mening. Klimaat, energie en stikstof uitgelegd</i> (1^e druk). Groningen/Utrecht: Noordhoff. • Coebergh van den Braak, M, Domis-Hoos, M., Lever- de Vries, C. (2024). <i>Water, gewoon bijzonder</i> (1^e druk). NVON. ISBN: 978-90-8797-020-8.

4 Mens en Maatschappij en Burgerschap

4.1 Beoordelingscriteria Mens en Maatschappij en Burgerschap LUK

Dimensies	Beoordelingscriteria
	Je kunt
Kennis en inzicht in het vakoverstijgend werken	Je kunt de verschillende vormen van vakoverstijgend werken uit het model van Drake benoemen en uitleggen.
	Je kunt succescriteria benoemen voor vakoverstijgend werken uit de onderzoeken van Tuithof e.a.
Kennis van het leergebied Mens en Maatschappij	Je toont aan kerndoelen te kennen van zowel de domeinen Tijd als Ruimte in het leergebied Mens en Maatschappij.
Kennis toepassen in een lesvoorstel	Je analyseert een historisch tijdvak naar keuze, waarbij je primaire en secundaire bronnen toe past.
	Je relateert een geografisch leerdoel aan een venster uit de Canon van Nederland.
	Je presenteert een lesvoorstel voor een vakoverstijgend leerdoel met een passende vorm van vakoverstijgend werken.
	Je geeft feedback op andere lesvoorstellen en verwerkt verkregen feedback op jouw eigen lesvoorstel.
Kennis over burgerschap	Je toont aan kerndoelen te kennen van het leergebied Burgerschap.
Toepassen van kerndoelen burgerschap	Je kunt doelen van burgerschap toepassen in een casus over polarisering, waarbij je laat zien over de benodigde kennis en vaardigheden te beschikken om polarisering/wij-zij denken in de klas tegen te gaan en de dialoog in de klas te bevorderen.
Verplichte literatuur en / of hulpmiddelen	•

5 Cursus Cultuurlandschappen

5.1 Beoordelingscriteria Cultuurlandschappen LUK

Dimensies	Beoordelingscriteria
	Je kunt
Kennis en inzicht in het ontstaan van de verschillende Nederlandse cultuurlandschappen met de daarbij behorende processen en begrippen	Je kan de functie van heggen voor de mens en voor de ecologie (vroeger en nu) uitleggen, de verschillende vormen van perceelscheidingen herkennen en uitleggen hoe ze gemaakt worden en de relatie tussen het type perceelscheiding en landschapskenmerken uitleggen.
	Je kan verschillende (natuurlandschappelijke) ontwikkelingen en de bijbehorende cultuurlandschappelijke elementen van het Nederlandse zandlandschap herkennen (op kaarten en in het veld), beschrijven en verklaren.
	Je kan verschillende (natuurlandschappelijke) ontwikkelingen en de bijbehorende cultuurlandschappelijke elementen van het Nederlandse lösslandschap herkennen (op kaarten en in het veld), beschrijven en verklaren.
	Je kan verschillende (natuurlandschappelijke) ontwikkelingen en de bijbehorende cultuurlandschappelijke elementen van het Nederlandse zeekleilandschap herkennen en beschrijven.
	Je kan verschillende ontwikkelingen en de bijbehorende cultuurlandschappelijke elementen van het Nederlandse duinlandschap herkennen (op kaarten en in het veld), beschrijven en verklaren.
	Je kan verschillende ontwikkelingen en de bijbehorende cultuurlandschappelijke elementen van het Nederlandse droogmakerijlandschap herkennen (op kaarten en in het veld), beschrijven en verklaren.
	Je kan verschillende ontwikkelingen en de bijbehorende cultuurlandschappelijke elementen van het Nederlandse agrarisch veen-, cope- en veenkoloniaallandschap herkennen (op kaarten en in het veld), beschrijven en verklaren.
Verplichte literatuur en / of hulpmiddelen	- Barends, S. (2010). <i>Het Nederlandse Landschap: Een historisch-geografische benadering</i> (10^e druk). Utrecht: Stichting Matrijs (ISBN: 9789053453704) - Vos P.H., Weerts, H., Bazelman, J., Hoogendoorn, B. & Meulen, M. van der. (laatste druk). <i>Atlas van Nederland in het Holoceen: Landschap en bewoning vanaf de laatste ijstijd tot nu</i>. Amsterdam: Uitgeverij Bert Bakker (ISBN 9789044639117)

6 Globalisering en Politieke Geografie

6.1 Beoordelingscriteria Globalisering en Politieke Geografie LUK

Dimensies	Beoordelingscriteria
	Je kunt
	Je kunt uitleggen wat het verschil is tussen de begrippen globalisering met een kleine g en Globalisering met een hoofdletter G.

Kennis van de verschillende dimensies van Globalisering.	Je kunt de economische, financiële, politieke, sociale en culturele dimensie van globalisering en de historische ontwikkeling ervan herkennen, beschrijven, analyseren en verklaren
Mening vormen over globalisering	Je kent de verschillende visies op globalisering en kunt voorbeelden van die visies herkennen.
	Je kunt met gebruik van de dimensies een onderbouwde mening geven over een verschijnsel dat gerelateerd is aan globalisering of Globalisering.
Hedendaagse conflicten beschrijven en verklaren	Je kent de begrippen en theorieën en kunt die toepassen om hedendaagse conflicten te beschrijven, analyseren en verklaren, met speciale focus op Israël-Palestina en Rusland-Oekraïne.
Verslaglegging en beeldvorming van conflicten	Je kunt de rol van de media en politieke actoren en de wisselwerking met de afnemers van nieuws in de verslaglegging en beeldvorming over conflicten duiden.
Toepassen van kennis over globalisering en politieke geografie in een casus over China en de VS	Je kunt de rol van China en de VS in het proces van globalisering beschrijven en verklaren. Ook kun je politiek geografische ontwikkelingen in China en de VS en de relatie met de rest van de wereld duiden.
Verplichte literatuur en / of hulpmiddelen	• Sparke, M. (2013). <i>Introducing Globalization: ties, tensions and uneven integration</i>. West Sussex, United Kingdom: Wiley – Blackwell. (ISBN: 9780631231295) • Luyendijk, J. (2006). <i>Het zijn net mensen</i>. Amsterdam: Uitgeverij Podium BV. (ISBN: 9789057597640. Alle drukken mogelijk. • Walters, D. (2024). <i>Elementaire deeltjes 84: Israël – Palestina</i>. (ISBN: 9789025317102)

7 Veldwerken

7.1 Beoordelingscriteria Veldwerken LUK

Dimensies	Beoordelingscriteria
	Je kunt
Analyse van het veldwerkgebied	Je kunt een overzicht maken van het lokale veldwerkgebied (gericht op het thema van het veldwerk) waarbij gebruik wordt gemaakt van verschillende bronnen (internet, boeken, kaarten, etc).
	Je kunt een overzicht maken van het regionale veldwerkgebied (gericht op het cultuurlandschap van het veldwerkgebied) waarbij gebruik wordt gemaakt van verschillende bronnen (internet, boeken, kaarten, etc).
	Je kunt een overzicht maken van het buitenlandse veldwerkgebied (gericht op het thema van het veldwerk) waarbij gebruik wordt gemaakt van verschillende bronnen (internet, boeken, kaarten, etc).

Analyse voorkennis en aardrijkskunde curriculum	Je kunt een analyse maken van de voorkennis en het aardrijkskunde curriculum van de doelgroep in relatie tot centrale thema's van het veldwerk in het lokale veldwerkgebied (gebruikmakend van kerndoelen/eindtermen/ lesmethodes/andere relevante informatie).
	Je kunt een analyse maken van de voorkennis en het aardrijkskunde curriculum van de doelgroep in relatie tot het cultuurlandschap in het veldwerkgebied (gebruikmakend van kerndoelen/eindtermen/ lesmethodes/andere relevante informatie).
	Je kunt een analyse maken van de voorkennis en het aardrijkskunde curriculum van de doelgroep in relatie tot centrale thema's van het veldwerk in het internationale veldwerkgebied (gebruikmakend van kerndoelen/eindtermen/ lesmethodes/andere relevante informatie).
Design van leerdoelen	De leerdoelen sluiten aan bij de analyse van het lokale veldwerkgebied, de voorkennis van de doelgroep en het curriculum. De leerdoelen zijn specifiek en realistisch.
	De leerdoelen sluiten aan bij de analyse van het cultuurlandschap in het veldwerkgebied, de voorkennis van de doelgroep en het curriculum. De leerdoelen zijn specifiek en realistisch
	De leerdoelen sluiten aan bij de analyse van het internationale veldwerkgebied, de voorkennis van de doelgroep en het curriculum. De leerdoelen zijn specifiek en realistisch.
Design van leeractiviteiten	De leeractiviteiten van het lokale veldwerk zijn van voldoende kwaliteit, divers, activerend en goed doordacht. Je kunt toelichten hoe de leeractiviteiten ervoor zorgen dat de leerdoelen behaald worden.
	De leeractiviteiten van het veldwerk voor het cultuurlandschap zijn van voldoende kwaliteit, divers, activerend en goed doordacht. Je kunt toelichten hoe de leeractiviteiten ervoor zorgen dat de leerdoelen behaald worden.
	De leeractiviteiten van het internationale veldwerk zijn van voldoende kwaliteit, divers, activerend en goed doordacht. Je kunt toelichten hoe de leeractiviteiten ervoor zorgen dat de leerdoelen behaald worden.
Development van veldwerkmaterialen	De veldwerkmaterialen van het lokale veldwerk zijn van voldoende kwaliteit en volledig. Er zijn kaarten bijgevoegd. Er is een leerling- en een docentenversie (met extra informatie, antwoorden op de activiteiten, etc.). De organisatorische planning is voldoende doordacht en opgenomen in de docentenversie.
	De veldwerkmaterialen bij het cultuurlandschap zijn van voldoende kwaliteit en volledig. Er zijn kaarten bijgevoegd. Er is een leerling- en een docentenversie (met extra informatie, antwoorden op de activiteiten, etc.). De organisatorische planning is voldoende doordacht en opgenomen in de docentenversie.
	De veldwerkmaterialen van het internationale veldwerk zijn van voldoende kwaliteit en volledig. Er zijn kaarten bijgevoegd. Er is een leerling- en een docentenversie (met extra informatie, antwoorden op de activiteiten, etc.). De organisatorische planning is voldoende doordacht en opgenomen in de docentenversie.
Implement (uitvoering)	Tijdens het veldwerk als deelnemer in Zwitserland wordt actief deelgenomen waarbij opgedane inhoud samengebracht worden en verwerkt binnen een vakoverstijgende samenwerking. Vanuit de inhoud van het vak Geologie & Geomorfologie wordt de focus gelegd op de Geologie van de Alpen. Hierbij wordt aanvullend een koppeling gemaakt tussen de ecologie en geologie van de Alpen.
	Het lokale veldwerk wordt vanuit gezamenlijke verantwoordelijkheid uitgevoerd. Hierbij is een duidelijke samenwerking op alle onderdelen tussen de groepsleden zichtbaar.

	Het lokale veldwerk kan (zo goed) als gepland uitgevoerd worden. Wanneer er aanpassingen gedaan moesten worden waren die passend en toereikend en gericht op het behalen van de leerdoelen.
	Het veldwerk in het cultuurlandschap wordt vanuit gezamenlijke verantwoordelijkheid uitgevoerd. Hierbij is een duidelijke samenwerking op alle onderdelen tussen de groepsleden zichtbaar. Het veldwerk in het cultuurlandschap kan (zo goed) als gepland uitgevoerd worden. Wanneer er aanpassingen gedaan moesten worden waren die passend en toereikend en gericht op het behalen van de leerdoelen.
	Het internationale veldwerk wordt vanuit gezamenlijke verantwoordelijkheid uitgevoerd. Hierbij is een duidelijke samenwerking op alle onderdelen tussen de groepsleden zichtbaar. Het internationale veldwerk kan (zo goed) als gepland uitgevoerd worden. Wanneer er aanpassingen gedaan moesten worden waren die passend en toereikend en gericht op het behalen van de leerdoelen.
Evaluatie	Je kunt het lokale veldwerk evalueren en aanpassen, gebaseerd op de verzamelde gegevens gedurende het veldwerk. Aanpassingen kunnen betrekking hebben op: ○ Leerdoelen ○ De leeractiviteiten en hoe deze uitgevoerd zijn ○ Organisatorische aspecten ○ Samenwerking Je reflecteert op het doorlopen proces van het ADDIE model in relatie tot het lokale veldwerk en de samenwerking binnen de groep.
	Je kunt het veldwerk in het cultuurlandschap evalueren en aanpassen, gebaseerd op de verzamelde gegevens gedurende het veldwerk. Aanpassingen kunnen betrekking hebben op: ○ Leerdoelen ○ De leeractiviteiten en hoe deze uitgevoerd zijn ○ Organisatorische aspecten Je reflecteert op het doorlopen proces van het ADDIE model in relatie tot het lokale veldwerk en de samenwerking binnen de groep.
	Je kunt het internationale veldwerk evalueren en aanpassen, gebaseerd op de verzamelde gegevens gedurende het veldwerk. Aanpassingen kunnen betrekking hebben op: ○ Leerdoelen ○ De leeractiviteiten en hoe deze uitgevoerd zijn ○ Organisatorische aspecten Je reflecteert op het doorlopen proces van het ADDIE model in relatie tot het lokale veldwerk en de samenwerking binnen de groep.
Verplichte literatuur en / of hulpmiddelen	•

8 Vakdidactische geografische werkvormen 1

8.1 Beoordelingscriteria Vakdidactische geografische werkvormen 1 LUK

Dimensies	Beoordelingscriteria
Geografisch onderzoek doen met GIS	Je hebt kennis van <u>G</u> eografische <u>I</u> nformatie <u>S</u> ystemen die bruikbaar zijn in het onderwijs en je hanteert deze correct.
	Je voert een geografisch onderzoekje correct uit behulp van GIS.
	Je verantwoord op correcte wijze hoe je hiermee met leerlingen kan werken en waar je rekening mee dient te houden.
Thematisch lesontwerp water & energie	Je ontwerpt een les met passende didactiek voor het vak energie en water en voert deze uit (in een simulatie).
	Je evalueert deze les en maakt jouw ontwikkeling zichtbaar.
Vakdidactische ontwikkeling	Je verantwoordt op welke wijze je onder andere de didactiek van het visualiseren, schematiseren kan inzetten in jouw onderwijs om leerlingen geografisch te laten denken of het geografisch besef te bevorderen.
	Je reflecteert op je eigen ontwikkeling en formuleert welke materialen jij zou willen inzetten vanuit de bruikbaarheid van de materialen.
Verplichte literatuur en / of hulpmiddelen	•

9 Vakdidactische geografische werkvormen 2

9.1 Beoordelingscriteria Vakdidactische geografische werkvormen 2 LUK

Dimensies	Beoordelingscriteria
Leertaak Globalisering en politieke geografie	Je ontwikkelt werkvormen gericht op beeldvorming/ meningsvorming en actualiteit binnen een thema van de politieke geografie en je voert deze uit voor medestudenten
	Je past een correcte instructie, begeleiding en nabespreking toe die past bij de inhoud en didactiek.
	Je geeft een kritische beschouwing op de uitvoering van jouw eigen werkvormen en die van medestudenten.
speldidactiek	Je ontwerpt en voert een spel uit in een gesimuleerde context waarbij je geografisch besef ontwikkelt en ervaart.
Vakdidactische ontwikkeling in de context van het werkplekleren	<u>Je laat een vakdidactische ontwikkeling zien door de didactische thema's samenwerkend lerend, geografisch besef en een derde thema naar keuze (o.a. gamificeren, debatteren, actualiseren, visualiseren) in werkvormen te ontwerpen voor lessen die op de stage worden uitgevoerd.</u>

	Je verantwoordt de gemaakte keuzes. Aan de hand van een kritische reflectie verantwoord je welke aanpassingen je zou doen voor een volgende uitvoering.
	Je verantwoordt jouw vakdidactische uitdagingen aan de hand van je ontwikkeling.
Verplichte literatuur en / of hulpmiddelen	•

Leerjaar 3

10 Culturele geografie en toerisme

10.1 Beoordelingscriteria Culturele geografie en toerisme

Dimensies	Beoordelingscriteria
Leertaak Globalisering en politieke geografie	Je ontwikkelt werkvormen gericht op beeldvorming/ meningsvorming en actualiteit binnen een thema van de politieke geografie en je voert deze uit voor medestudenten
	Je past een correcte instructie, begeleiding en nabespreking toe die past bij de inhoud en didactiek.
	Je geeft een kritische beschouwing op de uitvoering van jouw eigen werkvormen en die van medestudenten.
speldidactiek	Je ontwerpt en voert een spel uit in een gesimuleerde context waarbij je geografisch besef ontwikkelt en ervaart.
Vakdidactische ontwikkeling in de context van het werkplekleren	<u>Je laat een vakdidactische ontwikkeling zien door de didactische thema's samenwerkend lerend, geografisch besef en een derde thema naar keuze (o.a. gamificeren, debatteren, actualiseren, visualiseren) in werkvormen te ontwerpen voor lessen die op de stage worden uitgevoerd.</u>
	Je verantwoordt de gemaakte keuzes. Aan de hand van een kritische reflectie verantwoord je welke aanpassingen je zou doen voor een volgende uitvoering.
	Je verantwoordt jouw vakdidactische uitdagingen aan de hand van je ontwikkeling.
Verplichte literatuur en / of hulpmiddelen	•

11 Vakdidactische geografische werkvormen 3

11.1 Beoordelingscriteria Vakdidactische geografische werkvormen 3 LUK

Dimensies	Beoordelingscriteria
	Je kunt
Ontwerpen & Verantwoorden	Vakdidactische, pedagogische en vakinhoudelijke inzichten integreren in lessen en lessenseries.
	Bewuste keuzes maken in didactiek (waarbij je kunt denken aan werkvormen, differentiatie, taalgericht vakonderwijs, brongebruik, veldwerk e.d.).
	Deze didactische keuzes expliciteren en verantwoorden op basis van leerdoelen, leerlingenmerken, de context van de school en vakdidactische theorie.

Analyseren & Uitvoeren	Systematisch informatie verzamelen over leerlingdenken, leerprocessen en leeropbrengsten (bijv. leerlingwerk of observaties) en deze analyseren in relatie tot de gestelde leerdoelen.
	Deze analyses van leerlingwerk, leerprocessen en leeropbrengsten aantoonbaar gebruiken om je eigen onderwijs cyclisch te verbeteren en bij te stellen.
Reflecteren & Ontwikkelen	Systematisch reflecteren op het eigen vakdidactisch handelen en een eigen vakdidactische visie onderbouwen.
	Groeiende zelfstandigheid en verantwoordelijkheid tonen in de praktijk (klas).
Verplichte literatuur en / of hulpmiddelen	• Van Ast, M., De Loor, O., & Spijkerboer, L. (2022). Actief en samenwerkend leren: De docent als begeleider (5e druk). Noordhoff Uitgevers. • Steegen, A. (2023). Vakdidactiek aardrijkskunde – Leraar worden